

Ocenianie - informacja zwrotna - motywowanie

Ocenianie dziś... Czy ocenianie kształtujące? Jakie ocenianie?

A-Z

Centrum
Szkoleniowe

*Wysokie loty
w szkoleniach*

Obowiązujące ustawy

- **Ustawa Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r.** (Dz.U. z 2017 r. poz. 59)
- **Ustawa Przepisy wprowadzające Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r.** (Dz.U. z 2017 r. poz. 60)
- **Ustawa o systemie oświaty (tj. z dnia 31 października 2016 r.** (Dz.U. z 2016 r. poz. 1943)
 - rozdział 3ai 3b – ocenianie i klasyfikowanie oraz egzaminy zewnętrzne,
 - art. 21 a – programy nauczania i dopuszczanie programów,
 - wszystkie przepisy dotyczące finansowania oświaty,
- **Ustawa Karta Nauczyciela tj. z dnia 26 maja 2017 r.** (Dz.U. z 2017 r. poz. 1189)

Prawo oświatowe

Art. 18. 1. Szkoły publiczne i niepubliczne dzielą się na następujące typy:

- 1) ośmioletnią szkołę podstawową;
- 2) szkoły ponadpodstawowe:
 - a) czteroletnie liceum ogólnokształcące, b) pięcioletnie technikum,
 - c) trzyletnią branżową szkołę I stopnia,
 - d) trzyletnią szkołę specjalną przysposabiającą do pracy,
 - e) dwuletnią branżową szkołę II stopnia,
 - f) szkołę policealną[...]

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ

z dnia 29 czerwca 2017 r.

w sprawie dopuszczalnych form realizacji obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego

Na podstawie art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – **Prawo oświatowe** (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 i 949) zarządza się, co następuje:

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ

z dnia 9 sierpnia 2017 r.

w sprawie warunków organizowania kształcenia ...niepełnosprawnych

na podstawie art. 127 ust. 19 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – **Prawo oświatowe** (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 i 949) zarządza się, co następuje:

USTAWA z dnia 14 grudnia 2016 r. **Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe**, Dz. U. 2017, poz.60

Art. 307.

2. **Czynności podejmowane na rok szkolny 2017/2018 i następne lata szkolne dotyczące organizowania i prowadzenia kształcenia, wychowania i opieki** w jednostkach organizacyjnych systemu oświaty, oraz realizowania zadań oświatowych w tych latach szkolnych, **są podejmowane zgodnie z przepisami ustawy – Prawo oświatowe** oraz ustaw zmienianych w art. 4 i art. 15, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, a także zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie tych ustaw, o **ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej**.

Art. 363 ustawy Przepisy wprowadzające Prawo Oświatowe

Art. 363. Przepisy wprowadzające prawo oświatowe

Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 9 ust. 5, art. 13a ust. 3, art. 16 ust. 6c, art. 20zh ust. 4, art. 22 ust. 1 pkt 3 i ust. 1a, art. 22 ust. 2 pkt 1, art. 22 ust. 2 pkt 1 w związku z art. 32a ust. 4, art. 22 ust. 2 pkt 2 lit. a i b, art. 22 ust. 2 pkt 2a, art. 22 ust. 2 pkt 2a w związku z art. 32a ust. 4, art. 22 ust. 2 pkt 5, art. 22 ust. 2 pkt 5 w związku z art. 32a ust. 4, art. 22 ust. 2 pkt 7, art. 22 ust. 2 pkt 7 w związku z art. 32a ust. 4, art. 22 ust. 2 pkt 11, art. 22 ust. 2 pkt 12, art. 22 ust. 3, art. 22aga, art. 24 ust. 1, art. 29, art. 36 ust. 3, art. 36a ust. 12, art. 44, art. 44zb, art. 44zq, art. 44zzza, art. 44zzzv, art. 53 ust. 6, art. 55 ust. 6, art. 66 ust. 2, art. 66 ust. 3, art. 68a ust. 5, art. 70 ust. 4, art. 71 ust. 1 pkt 1, art. 71b ust. 7 pkt 2, art. 71b ust. 8, art. 71c ust. 2 oraz art. 94a ust. 6 ustawy zmienianej w art. 15 **zachowują moc do czasu zakończenia kształcenia odpowiednio w dotychczasowym gimnazjum, trzyletnim liceum ogólnokształcącym, czteroletnim technikum**, klasach dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej prowadzonych w branżowej szkole I stopnia, dotychczasowej szkole policealnej i szkole specjalnej przysposabiającej do pracy, a także w dotychczasowych szkołach artystycznych, oraz mogą być zmieniane na podstawie tych przepisów.

Obowiązujące rozporządzenia – stare, nowe i zmieniające

W okresie przejściowym **będziemy mieli w szkołach zdwojoną liczbę** obowiązujących rozporządzeń:

- pojawią się **nowe rozporządzenia dla nowych typów szkół** – wymienionych w ustawie Prawo oświatowe i
- pozostaną **stare dla szkół starego typu** – wymienionych w Ustawie o systemie oświaty na podst. art.363 Ustawa Przepisy wprowadzające Prawo oświatowe),

ale będą też takie, które obowiązują we wszystkich typach szkół

Art. 309 ustawy Ustawa Przepisy wprowadzające Prawo oświatowe

1. Od dnia 1 września 2017 r. do czasu zakończenia kształcenia

w dotychczasowych gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych nadzór pedagogiczny nad tymi szkołami jest sprawowany **zgodnie z przepisami ustawy - Prawo oświatowe.**

Obowiązujące rozporządzenia

– stare, nowe i zmieniające

W okresie przejściowym **będziemy mieli w szkołach zdwojoną liczbę rozporządzeń**

Merytorycznie są to rozporządzenia zbieżne, ale jednak podstawa prawna do działań dla każdego z uczniów jest różna – UWAGA! dyrektorzy - zwłaszcza Ci, którzy mają w szkołach dzieci zarówno ze "starej", jak i z "nowej" ścieżki.

- **Rozporządzenia „nowe”** – na podstawie ustawy Prawo Oświatowe – dla szkół nowego typu – szkoły podstawowe, za 2 lata szkoły ponadpodstawowe
- **Rozporządzenia „stare obowiązujące”** – na podstawie Ustawy o systemie oświaty w związku z artykułem 363” – dla szkół „starego” typu: gimnazja, licea 3- letnie, technika – 4 letnie,
- **Rozporządzenia zmieniające** - dostosowujące rozporządzenia „stare” do mian merytorycznych wprowadzonych Prawem Oświatowym

Ocenianie

podwójna podstawa prawna

- **NOWE** - Rozporządzenie MEN w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych z dnia 3 sierpnia 2017 r. (Dz. U. 2017, poz. 1534)
- **STARE** - Rozporządzenie MEN w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów z dnia 10 czerwca 2015 r (Dz.U. 2015 poz. 843)
- **ZMIENIAJĄCE** - Rozporządzenie MEN w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów z dnia 25 sierpnia 2017 (Dz. U. 2017, poz. 1651)

Ocenianie

podwójna podstawa prawna

NOWE - Rozporządzenie MEN w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych z dnia 3 sierpnia 2017 r. (Dz. U. 2017, poz. 1534)

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki i **sposób oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów w szkołach publicznych** dla dzieci i młodzieży oraz słuchaczy w szkołach publicznych dla dorosłych, o których mowa w **art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe** (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 i 949), zwanej dalej „ustawą – Prawo oświatowe”.

Art. 18. 1. Szkoły publiczne i niepubliczne dzielą się na następujące typy:

- 1) ośmioletnią **szkołą podstawową**;
- 2) szkoły **ponadpodstawowe**:
 - a) czteroletnie **liceum ogólnokształcące**, b) pięcioletnie **technikum**,
 - c) trzyletnią **branżową szkołę** I stopnia,
 - d) trzyletnią szkołę specjalną przysposabiającą do pracy,
 - e) dwuletnią branżową szkołę II stopnia,
 - f) szkołę policealną[...]

Ocenianie

podwójna podstawa prawna

Co oznacza jednoczesne funkcjonowanie dwóch rozporządzeń?

W przypadku zespołu SP+G, lub SP z klasami gimnazjalnymi **oznacza to dwie podstawy prawne (różne) przy dokonywaniu działań związanych z klasyfikacją, promocją, i innych tego typu czynnościami**

Główna zmiana?

Wykreślenie w nowych przepisach projektu edukacyjnego i konieczności opisywania go na świadectwie oraz dodanie jak ocenia się zajęcia do wyboru przez uczniów z w-f

Główne przepisy dotyczące oceniania w szkołach, to:
USTAWA z dnia 7 września 1991 r. **o systemie oświaty** –
Rozdział 3a Ocenianie, klasyfikowanie i promowanie uczniów

Rozporządzenie MEN w sprawie oceniania z dnia 3 sierpnia 2017 r. (Dz. U. 2017, poz. 1534)

Wszystkie typy szkół „nowego porządku”

Działania dyrektora	Podstawa prawna
Oczekiwanie, że n-l dostosuje wymagania do możliwości ucznia	§ 2
Przekazanie wniosku nauczyciela (wychowawczy lub specjalisty) za zgodą rodziców lub pełnoletniego ucznia do PPP (wniosek wraz z uzasadnieniem i opinią R P) z prośbą o wydanie opinii dla ucznia szkoły ponadpodstawowej	§ 3 ust.3
Zwolnienie ucznia z wykonywania określonych ćwiczeń fizycznych (na podstawie opinii o ograniczonych możliwościach wykonywania przez ucznia tych ćwiczeń wydanej przez lekarza, na czas określony w tej opinii)	§ 4 ust.1
Zwalnia ucznia z realizacji zajęć wychowania fizycznego lub informatyki (na podstawie opinii o braku możliwości uczestniczenia ucznia w tych zajęciach wydanej przez lekarza, na czas określony w tej opinii)	§ 4 ust.2

Rozporządzenie MEN w sprawie oceniania

z dnia 3 sierpnia 2017 r. (Dz. U. 2017, poz. 1534)

Wszystkie typy szkół „nowego porządku”

Działania dyrektora	Podst. prawna
<p>Zwolnienie ucznia z zajęć nauki jazdy samochodem (w szkole prowadzącej kształcenie w zawodzie, dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodach przewiduje naukę jazdy pojazdem silnikowym), jeżeli uczeń przedłoży prawo jazdy odpowiedniej kategorii.</p>	§ 5 ust.1
<p>Zwolnienie ucznia niewidomego lub słabowidzącego z nauki języka migowego (w szkole prowadzącej kształcenie w zawodzie, dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodach przewiduje naukę języka migowego),</p>	§ 5 ust.3
<p><u>Zwolnienie ucznia z nauki drugiego języka</u> Zwolnienie z nauki drugiego języka ucznia z wadą słuchu, z głęboką dysleksją rozwojową, z afazją, z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera (na <u>wniosek rodziców</u> na <u>podstawie opinii poradni PPP</u>)</p> <p>Zwolnienie z nauki drugiego języka ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego lub orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania, z którego wynika potrzeba zwolnienia ucznia z nauki drugiego języka</p>	§ 6 ust.1 § 6 ust.2

Rozporządzenie MEN w sprawie oceniania z dnia 3 sierpnia 2017 r. (Dz. U. 2017, poz. 1534)

Wszystkie typy szkół „nowego porządku”

Działania dyrektora	Podstawa prawna
<u>Egzamin klasyfikacyjny</u>	§ 15
Powołanie komisji na egzamin klasyfikacyjny (brak podstaw do ustalenia oceny lub indywidualny program lub tok nauki)	§ 15 ust.5
Powołanie komisji na egzamin klasyfikacyjny (obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą lub przechodzenie z jednej szkoły do drugiej lub kontynuacja nauki języka w innej szkole lub we własnym zakresie)	§ 15 ust.6
<u>Egzamin poprawkowy</u>	§ 16
Powołanie komisji na egzamin poprawkowy	§ 16 ust.5
Zwolnienie z udziału w pracy komisji nauczyciela prowadzącego zajęcia z uczniem (na własną prośbę lub w innych, szczególnie uzasadnionych przypadkach)	§ 16 ust.6
<u>Sprawdzian wiadomości i umiejętności</u> w przypadku zastrzeżeń do trybu wystawiania rocznej oceny klasyfikacyjnej	§ 17
Powołanie komisji na sprawdzian wiadomości i umiejętności	§ 17 ust.5
Zwolnienie z udziału w pracy komisji nauczyciela prowadzącego zajęcia z uczniem (na własną prośbę lub w innych, szczególnie uzasadnionych przypadkach)	§ 17 ust.6

Rozporządzenie MEN w sprawie oceniania z dnia 3 sierpnia 2017 r. (Dz. U. 2017, poz. 1534)

Wszystkie typy szkół „nowego porządku”

Działania dyrektora	Podstawa prawna
Powołanie komisji w przypadku zastrzeżeń do rocznej oceny zachowania	§ 17 ust.7
<u>Klasyfikacja roczna i końcowa</u> Roczne i końcowe oceny klasyfikacyjne (skala)	§ 7 ust.1
Promocja z wyróżnieniem	§ 18
Śródroczna i roczna ocena zachowania	§ 11
Śródroczna i roczna opisowa ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych	§ 8

STARE - Rozporządzenie MEN w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów z dnia 10 czerwca 2015 r

Wszystkie typy szkół „starego porządku”

Działania dyrektora	Podstawa prawna
Oczekiwanie, że n-l dostosuje wymagania do możliwości ucznia	§ 3
Przekazanie wniosku nauczyciela (wychowawczy lub specjalisty) za zgodą rodziców lub pełnoletniego ucznia do PPP (wniosek wraz z uzasadnieniem i opinią R P) z prośbą o wydanie opinii dla ucznia gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalnej	§ 4 ust.3
Zwolnienie ucznia z wykonywania określonych ćwiczeń fizycznych (na podstawie opinii o ograniczonych możliwościach wykonywania przez ucznia tych ćwiczeń wydanej przez lekarza, na czas określony w tej opinii)	§ 5 ust.1
Zwalnia ucznia z realizacji zajęć wychowania fizycznego lub informatyki (na podstawie opinii o braku możliwości uczestniczenia ucznia w tych zajęciach wydanej przez lekarza, na czas określony w tej opinii)	§ 5 ust.2

STARE - Rozporządzenie MEN w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów z dnia 10 czerwca 2015 r Wszystkie typy szkół „starego porządku”

Działania dyrektora	Podst. prawna
Zwolnienie ucznia z zajęć nauki jazdy samochodem (w szkole prowadzącej kształcenie w zawodzie, dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodach przewiduje naukę jazdy pojazdem silnikowym), jeżeli uczeń przedłoży prawo jazdy odpowiedniej kategorii.	§ 6 ust.1
Zwolnienie ucznia niewidomego lub słabowidzącego z nauki języka migowego (w szkole prowadzącej kształcenie w zawodzie, dla którego podstawa programowa kształcenia w zawodach przewiduje naukę języka migowego),	§ 6a ust. 1
<u>Zwolnienie ucznia z nauki drugiego języka</u> Zwolnienie z nauki drugiego języka ucznia z wadą słuchu , z głęboką dysleksją rozwojową , z afazją , z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub z autyzmem , w tym z zespołem Aspergera (na wniosek rodziców na podstawie opinii poradni PPP) Zwolnienie z nauki drugiego języka ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego lub orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania , z którego wynika potrzeba zwolnienia ucznia z nauki drugiego języka	§ 7 ust.1 § 7 ust.2

Rozporządzenie MEN w sprawie oceniania z dnia 3 sierpnia 2017 r. (Dz. U. 2017, poz. 1534)

Wszystkie typy szkół „starego porządku”

Działania dyrektora	Podstawa prawna
<u>Egzamin klasyfikacyjny</u>	§ 15
Powołanie komisji na egzamin klasyfikacyjny (brak podstaw do ustalenia oceny lub indywidualny program lub tok nauki)	§ 15 ust.5
Powołanie komisji na egzamin klasyfikacyjny (obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą lub przechodzenie z jednej szkoły do drugiej lub kontynuacja nauki języka w innej szkole lub we własnym zakresie)	§ 15 ust.6
<u>Egzamin poprawkowy</u>	§ 16
Powołanie komisji na egzamin poprawkowy	§ 16 ust.5
Zwolnienie z udziału w pracy komisji nauczyciela prowadzącego zajęcia z uczniem (na własną prośbę lub w innych, szczególnie uzasadnionych przypadkach)	§ 16 ust.6
<u>Sprawdzian wiadomości i umiejętności</u> w przypadku zastrzeżeń do trybu wystawiania rocznej oceny klasyfikacyjnej	§ 19
Powołanie komisji na sprawdzian wiadomości i umiejętności	§ 19 ust.5
Zwolnienie z udziału w pracy komisji nauczyciela prowadzącego zajęcia z uczniem (na własną prośbę lub w innych, szczególnie uzasadnionych przypadkach)	§ 19 ust.6

STARE - Rozporządzenie MEN w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów z dnia 10 czerwca 2015 r

Wszystkie typy szkół „starego porządku”

Działania dyrektora	Podstawa prawna
Powołanie komisji w przypadku zastrzeżeń do rocznej oceny zachowania	§ 19 ust.7
<u>Klasyfikacja roczna i końcowa</u> Roczne i końcowe oceny klasyfikacyjne (skala)	§ 9 ust.1
Promocja z wyróżnieniem	§ 18
Śródroczna i roczna ocena zachowania	§ 13
Śródroczna i roczna opisowa ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych	§ 10

Pomiar różnicujący i sprawdzający

RÓŻNICUJĄCEGO	CECHY POMIARU	SPRAWDZAJĄCEGO
psychologia	poходzenie	nauczanie programowane
selekcja uczniów, uporządkowanie ich zgodnie ze zróżnicowaniem osiągnięć	cel pomiaru	upewnienie się, czy badani opanowali wymagania określone przez program nauczania, niezbędne do doskonalenia kształcenia (w podstawie programowej)
osiągnięcia ucznia - osiągnięcia innych uczniów	podstawa oceny	osiągnięcia ucznia - wymagania programowe

Pomiar różnicujący i sprawdzający

POMIAR RÓŻNICUJĄCY	CECHY POMIARU	POMIAR SPRAWDZAJĄCY
ogólny stan osiągnięć	zakres diagnozy	specyficzne trudności i sukcesy
kolejność badanych, średnie, wariancja, korelacje	wyniki	zaliczył - nie zaliczył
rozkład normalny (wg krzywej gaussa)	spodziewany rozkład wyników	brak założenia o rozkładzie wyników
przeważnie umiarkowanie trudne	Łatwość zadań	od bardzo trudnych po bardzo łatwe

Pomiar różnicujący i sprawdzający

POMIAR RÓŻNICUJĄCY	CECHY POMIARU	POMIAR SPRAWDZAJĄCY
umiarkowana, zmienna	trafność	duża, stabilna
zwykle szeroki	zakres sprawdzanej treści	wąski
normy ilościowe ustalane zwykle po przeprowadzeniu pomiaru	podstawa wystawiania stopni	ustalone przed pomiarem jakościowe normy wymagań
mała, powierzchowna	wiedza uczniów o treści testu	pogłębiona o znajomość wymagań

Formułowanie wymagań - ustawa

Art. 44b.

6. Ocenianie wewnętrzne obejmuje:

1) **formułowanie** przez nauczycieli **wymagań** edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez ucznia **poszczególnych śródrocznych i rocznych**, a w szkole policealnej - semestralnych, ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz zajęć, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 3

Formułowanie wymagań - ustawa

Art. 44b.

3. **Ocenianie osiągnięć edukacyjnych** ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do:

- 1) **wymagań określonych w podstawie programowej** kształcenia ogólnego lub efektów kształcenia określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach oraz wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w szkole programów nauczania;
- 2) **wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w szkole programów** nauczania - w przypadku dodatkowych zajęć edukacyjnych.

Formułowanie wymagań - ustawa

Art. 44b.

8. **Nauczyciele na początku każdego roku** szkolnego informują uczniów oraz ich rodziców, a w szkole policealnej - uczniów, o:

- 1) **wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych** wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania;
- 2) **sposobach sprawdzania** osiągnięć edukacyjnych uczniów;
- 3) **warunkach i trybie otrzymania wyższej** niż przewidywana rocznej, a w szkole policealnej - semestralnej, oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych.

Podstawa programowa

Obowiązujący w aspekcie prawnym dokument MEN określający wymagania państwa dotyczące **celów, wymagań** edukacyjnych i **sposobów** ich wdrażania na danym etapie kształcenia.

Podstawa programowa zawiera odpowiedź na bardzo ważne pytania:

- w jakim celu uczyć?
- czego mam nauczyć?
- jakie mam uzyskać efekty?

Podstawa programowa

- najważniejsze **umiejętności** (umiejętności kluczowe) zdobywane przez uczniów na danym etapie edukacyjnym,
- **podział na przedmioty** (edukacje):
 - cele przedmiotowe – wymagania ogólne,
 - treści – wymagania szczegółowe.**
- **zalecane warunki i sposoby** realizacji przedmiotów.

Wymagania programowe

- oczekiwane, spodziewane osiągnięcia uczniów w realizacji określonego programu nauczania.

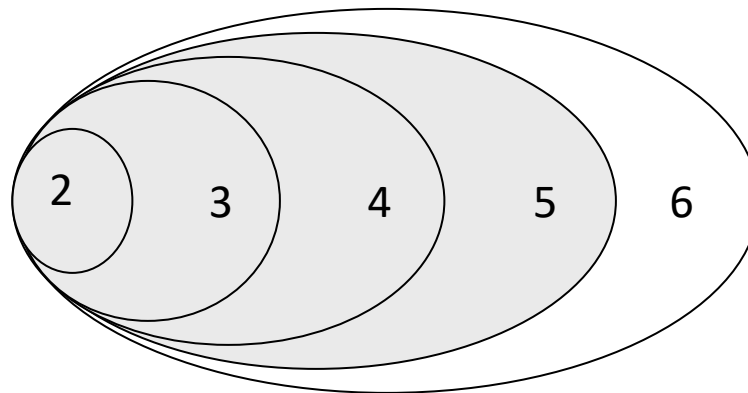
wymagania programowe = wymagania edukacyjne

Wymagania

- jednostopniowe,
- wielostopniowe,
- dwustopniowe

WYMAGANIA PROGRAMOWE

Wymagania wielostopniowe – B. Niemierko (wzorzec idealistyczny)

1 + 2(konieczne)+ 3 (podstawowe)+4 (rozszerzające)
+ 5 (dopełniające) + 6 (wykraczające)

Formułowanie wymagań - ustawa

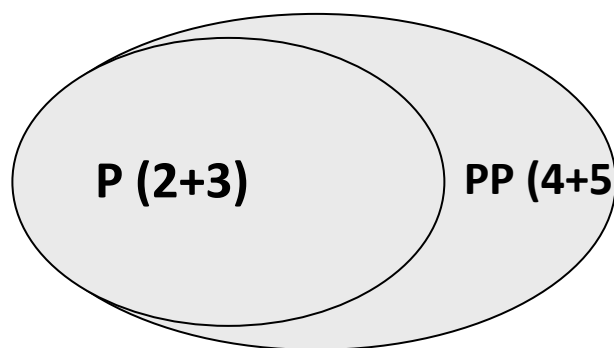
Art. 44b.

6. Ocenianie wewnętrzne obejmuje:

1) **formułowanie** przez nauczycieli **wymagań** edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez ucznia **poszczególnych śródrocznych i rocznych**, a w szkole policealnej - semestralnych, ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz zajęć, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 3

WYMAGANIA PROGRAMOWE

Wymagania dwustopniowe – J. Ochenduszek (wzorzec praktyczny)

podstawowe = 2(konieczne)+ 3 (podstawowe)

ponadpodstawowe = 4 (rozszerzające)+ 5 (dopełniające))

KRYTERIA WYMAGAŃ P i PP

PODSTAWOWYCH	PONADPODSTAWOWYCH
<ul style="list-style-type: none">• proste, łatwe, schematyczne,• motywujące• konieczne do dalszego uczenia• przedmiotu-bazowe• praktyczne, użyteczne, życiowe• praktyczne często powtarzane na lekcji -odtwórcze• zakres treści wąski, ograniczony• dla wszystkich uczniów, w tym o niekorzystnych warunkach uczenia (orzeczenia, specyficzne trudności niezdiagnozowane, bieda, demoralizacja, niechęć do nauki)	<ul style="list-style-type: none">• złożone• trudne.• teoretyczne• przydatne, ale niekonieczne• twórcze• intelektualne• nietypowe• szeroki, erudycyjny • korzystne warunki uczenia, zdolności, wsparcie domu, aspiracje

WYMAGANIA PROGRAMOWE

DZIAŁY PROGR	TEMATY (lekcji/jedn. met)	WYMAGANIA PROGRAMOWE		Zalecane metody i formy pracy
		PODSTAWOWE	PONADPODSTAWOWE	
DZIAŁ I	TEMAT 1	CZYNNOŚCI UCZNIĄ	CZYNNOŚCI UCZNIĄ	
	TEMAT 2	CZYNNOŚCI UCZNIĄ	CZYNNOŚCI UCZNIĄ	
	TEMAT 3	CZYNNOŚCI UCZNIĄ	CZYNNOŚCI UCZNIĄ	
	TEMAT 4		CZYNNOŚCI UCZNIĄ	
	TEMAT 5		CZYNNOŚCI UCZNIĄ	
DZIAŁ III	TEMAT 6	ŁATWE NIEZBĘDNE PRAKTYCZNE	TRUDNE ROZSZERZAJĄCE TEORETYCZNE	
	TEMAT 7			
↓ NA ROK SZKOL	↓ NA OKRES	↓	↓	
KOLEJNO DZIAŁAMI (PRZED ROZPOCZĘCIEM DZIAŁU PROGRAMOWEGO) - PO ANALIZIE WYNIKÓW POPRZEDNIEGO DZIAŁU				

ILOŚCIOWY PLAN ZADAŃ TESTU

Poziom wymagań	Kategorie celu				Razem zadań
	A	B	C	D	
P	1 (-)	2 (2)	6 (4)	-	9 (6)
R	-	2	1	-	3 (3)
U	-	-	1	2	3 (3)
Razem	1	4	8	2	15 (12)

ILOŚCIOWY PLAN ZADAŃ TESTU

- **60% zadań, to zadania poziomu P** (na ocenę dostateczną)
W tej ½ zadań na P – połowa zadań kategoria C (czyli umiejętności).
Pozostałe zadania to większość B (rozumienie materiału).
- Reszta zadań **40% to zadania PP** (na pół między poziomu R i U czyli na ocenę dobrą i bardzo dobrą).
W poziomie R (na dobrą) więcej niż 50% kategoria B, reszta C.
W poziomie U (na ocenę bardzo dobrą) więcej niż 50% zadań D (czyli trudnych i nietypowych)

NORMY % TESTU wg J. Ochenduszko

ndst	1	PODSTAWOWE P	Uczeń nie opanował Nawet połowy podstawowych Wymagań (najbardziej elementarnych)	0% - 49% P
dop	2		Uczeń opanował większą część podstawowych wymagań	50% - 74% P
dst	3		Uczeń opanował wymagania podstawowe	75%-100% P
db	4	PONADPODSTAWOWE PP	Uczeń opanował wymagania podstawowe i większą część wymagań ponadpodstawowych	75% P + (50% - 74%) PP
bdb	5		Uczeń opanował pełne wymagania - podstawowe i ponadpodstawowe	75% P + (75%-100%) PP

ANALIZA WYNIKÓW TESTOWANIA

Obliczenie poziomu zaliczenia zadań/współczynników łatwości/ „p”
każdego z zadań w obu wersjach testu,

suma punktów uzyskanych przez badanych

$p = \frac{\text{za rozwiązanie danego zadania}}{\text{maksymalna liczba punktów,}}$

jaką badani mogli uzyskać za to zadanie

Interpretacja współczynnika łatwości jest następująca:

$0 < p < 1$, przy czym wartość zero oznacza, że żaden z uczniów nie rozwiązał danego zadania,

zaś $p=1$ oznacz, że wszyscy testowani rozwiązali dane zadanie poprawnie.

TABELA WYNIKÓW TESTOWANIA

U	WYMAGANIA PROGRAMOWE									ZALICZ. WYM. PR		STOPIEŃ	X PKT
	PODSTAWOWE					PONADPODST.				P	PP		
U1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	+	+	5	9
U2	1	1	0	1	1	1	1	1	0	+	+	5	7
U3	1	1	1	0	1	0	1	1	0	+	-	4	6
U4	1	1	0	1	1	0	0	0	0	+	-	3	4
U5	1	1	0	0	0	1	0	0	0	-	-	2	3
U6	1	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	1	1
Z%	100	83	33	50	67	50	50	50	17	67%	33%		Me = 5, $\delta_x = 2,6$ x=5
W%	67%					42%							
T%	56%												

ANALIZY INDYWIDUALNE

- STAN OSIĄGNIĘĆ
- SUKCESY
- BRAKI
- HIEREARCHIA
- SAMOOCENA

Obowiązek uzasadnienia oceny;

Art. 44 e

3. Nauczyciel **uzasadnia ustaloną ocenę** w sposób określony w **statucie** szkoły.

Oceny w trakcie roku szkolnego

- Oceny **bieżące** (sprawdziany, kartkówki, klasówki, oceny za odpowiedzi ustne, prace domowe...)
- Oceny **śródroczne**,
- Oceny **roczne**,
- Oceny **końcowe**

Ocena śródroczna i roczna – odniesienie do wymagań

§ 10. Śródroczna i roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych...

uwzględnia **poziom i postępy** w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności **w stosunku do odpowiednio wymagań**, o których mowa w art. 44b ust. 3 ustawy, (wymagań określonych w podstawie programowej ... oraz wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w szkole programów nauczania; wskazuje potrzeby rozwojowe i edukacyjne ucznia związane z przewyciężaniem trudności w nauce lub rozwijaniem uzdolnień.

Ocena bieżąca - jak uzasadniać?

§ 14. Ocenianie bieżące z zajęć edukacyjnych ma na celu monitorowanie pracy ucznia oraz przekazywanie uczniowi informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, poprzez wskazanie:

co uczeń robi dobrze,

co i jak wymaga poprawy

oraz jak powinien dalej się uczyć.

??? – To elementy informacji zwrotnej !!!

Nauczyciel uzasadnia oceny bieżące udzielając informacji zwrotnej

Obowiązek udostępniania uczniowi i jego rodzicom sprawdzonych i ocenionych pisemnych prac ucznia

Art. 44 e

4. Sprawdzone i ocenione pisemne prace ucznia są **udostępniane uczniowi i jego rodzicom.**

7. Sposób udostępniania dokumentacji, o której mowa w ust. 4 i 5, określa **statut** szkoły.

Art. 7 pkt 2 Ustawy o ochronie danych

- Przetwarzaniem są operacje dokonywane na danych osobowych, a pośród różnych form wymienionych przykładowo przez ustawodawcę pojawia się, **znajduje się także udostępnianie.**
- Aby udostępnianie było możliwe konieczne jest istnienie przesłanek określonych w uregulowaniach prawnych. W zależności od rodzaju przetwarzanych danych powinny to być **przepisy ustawowe** lub też przepisy zawarte w aktach prawnych niższej rangi.

Art. 7 pkt 2 Ustawy o ochronie danych

Administrator danych (w tym wypadku organ przetwarzający dane osobowe) ma obowiązek zapewnienia,

- aby dane były zbierane dla oznaczonych, zgodnych z prawem celów,
- jak **długo będą przechowywane**
- aby nie poddawane dalszemu przetwarzaniu niezgodnemu z tymi celami,

Ważne jest nazwanie zbioru – czyli musimy wiedzieć, co chcemy udostępnić?

Art. 73 kpa – udostępnianie akt

§ 1. Strona ma prawo wglądu w akta sprawy, sporządzania z nich **notatek, kopii lub odpisów**. Prawo to przysługuje również po zakończeniu postępowania.

§ 1a. Czynności określone w § 1 są dokonywane w lokalu organu administracji publicznej **w obecności pracownika** tego organu.

§ 2. Strona może żądać uwierzytelnienia odpisów lub kopii akt sprawy lub wydania jej z akt sprawy uwierzytelnionych odpisów, o ile jest to uzasadnione ważnym interesem strony.

Jak udostępniać....?

– propozycja zapisów w materiałach cz. I.

Udostępnianie i jawność ocen i dokumentacji dla rodziców

Art. 44e. 5. Na wniosek ucznia lub jego rodziców dokumentacja dotycząca **egzaminu klasyfikacyjnego...**, **egzaminu poprawkowego...**, **zastrzeżeń**, o których mowa w art. 44n (roczna – niezgodna z trybem), oraz **inna dokumentacja** dotycząca oceniania ucznia jest udostępniana do wglądu **uczniowi lub jego rodzicom**.

7. **Sposób udostępniania** dokumentacji, o której mowa w ust. 4 i 5, określa **statut szkoły**

Jak udostępniać....?

– propozycja zapisów w materiałach cz. I.

Wgląd do prac

System egzaminów zewnętrznych – wgląd do prac

w art. 44zzz:

ust. 2a.

Podczas dokonywania **wglądu do pracy**, uczeń lub jego rodzice, słuchacz albo absolwent mogą sporządzać notatki i **wykonywać fotografie pracy egzaminacyjnej.**”

Ocena bieżąca - jak uzasadniać?

§ 14. Ocenianie bieżące z zajęć edukacyjnych ma na celu monitorowanie pracy ucznia oraz przekazywanie uczniowi informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, poprzez wskazanie:

co uczeń robi dobrze,

co i jak wymaga poprawy

oraz jak powinien dalej się uczyć.

??? – To elementy informacji zwrotnej !!!

Nauczyciel uzasadnia oceny bieżące udzielając informacji zwrotnej

2. Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się .

CHARAKTERYSTYKA POZIOM P

Planowanie procesów edukacyjnych w szkole lub placówce służy rozwojowi uczniów, a nauczyciele stosują różne metody pracy dostosowane do potrzeb ucznia, grupy i oddziału

ADEKWATNOŚĆ zaplanowanych procesów edukacyjnych do potrzeb ucznia, grupy, oddziału.

SKUTECZNOŚĆ (75%) planowania, w tym skuteczność zastosowanych metod.

Uczniowie znają stawiane przed nimi **cele uczenia** się i formułowane wobec nich **oczekiwania**.

POWSZECHNOŚĆ działań nauczycieli.

SKUTECZNOŚĆ (75%) zapoznawania uczniów z celami uczenia się (A) i formułowanymi wobec nich oczekiwaniami (B)

Informowanie ucznia o jego postępach w nauce oraz **ocenianie** pomagają uczniom uczyć się i planować indywidualny rozwój

POWSZECHNOŚĆ /SKUTECZNOŚĆ (85%) działań nauczycieli (A)

POWSZECHNOŚĆ zgodności oceniania z przyjętymi zasadami (B)

UŻYTECZNOŚĆ informacji zwrotnej i oceniania dla uczniów (C)

Nauczyciele **motywują** uczniów do aktywnego uczenia się i wspierają ich w trudnych sytuacjach, **tworząc atmosferę sprzyjającą uczeniu się**

SKUTECZNOŚĆ (80%) działań budujących atmosferę

Nauczyciele kształtują u uczniów **umiejętność uczenia się**

SKUTECZNOŚĆ (75%) działań nauczycieli rozwijających umiejętności uczenia się

CHARAKTERYSTYKA POZIOM W

~~Organizacja procesów edukacyjnych umożliwia uczniom **powiązanie różnych dziedzin wiedzy** i jej wykorzystanie.~~

~~*SKUTECZNOŚĆ działań nauczycieli*~~

~~**Uczniowie mają wpływ** na sposób organizowania i przebieg procesu uczenia się~~

~~*PARTYCYPACJA uczniów w organizowaniu i przebiegu procesu uczenia się*~~

~~-~~

~~Uczniowie **uczą się od siebie nawzajem**.~~

~~*PWSPÓŁDZIAŁANIE uczniów w procesie uczenia się*~~

~~*SKUTECZNOŚĆ działań nauczycieli*~~

~~W szkole lub placówce stosuje się **nowatorskie rozwiązania** służące rozwojowi uczniów.~~

~~*UŻYTECZNOŚĆ nowatorskich rozwiązań we wprowadzaniu zmian wpływających na rozwój uczniów*~~

~~Uczniowie czują się **odpowiedzialni** za własny rozwój~~

~~*ZAANGAŻOWANIE uczniów we własny rozwój*~~

~~*SKUTECZNOŚĆ działań nauczycieli w kształtowaniu odpowiedzialności uczniów*~~

ELEMENTY OCENIANIA KSZTAŁTUJĄCEGO

- **Informacja zwrotna z komentarzem** dotyczącym realizacji (spełnienia) ustalonych kryteriów oceniania
- Jasno określony **cel zajęć**,
- Jasno sformułowane **kryteria oceniania (nacobezu)**,
- **Samooocena**,
- Ocena **koleżeńska**, wzajemne uczenie się,
- **Pytania kluczowe**,
- **Atmosfera** zajęć (poczucie bezpieczeństwa, uczenie się na błędach, relacje, zaangażowanie uczniów ...)

EKSPERYMENT RUTH BATLER 1988r.

Grupa	Stopień	Komentarz	Przyrost motywacji	Przyrost osiągnięć	Zachowanie uczniów
-------	---------	-----------	--------------------	--------------------	--------------------

A	0	0			
B	0	TAK			
C	TAK	0			
D	TAK	TAK			
E	Pochwała				

O czym muszę pamiętać

- Jeżeli połączymy informację zwrotną ze stopniem – informacja traci dla ucznia znaczenie, liczy się stopień

SPOSÓB ROZDZIELENIA OCENIANIA KSZTAŁTUJĄCEGO OD SUMUJĄCEGO

- Można **oceny przesunąć w czasie**. Najpierw ocena kształtująca, dopiero później sumująca (praca opatrzona komentarzem bez oceny, po poprawie pracy – ocena).
- Można **uzgodnić, które prace będą oceniane stopniem** (ocena sumująca), a które opatrzymy jedynie komentarzem (ocena kształtująca), np.: prace klasowe – stopień, drobne kartkówki, prace domowe – komentarz.
- Można ustalić z uczniami, że decyzja będzie wspólnie uzgadniana w czasie toku zajęć (uczniowie muszą być poinformowani o strategii oceniania).
- **Można wprowadzać pracę/projekt/wersję wstępną** – komentarz i wersję ostateczną – ocenę

O czym pamiętać formułując informację zwrotną?

- Nie ma dobrej informacji zwrotnej bez **ujawnionych kryteriów sukcesu** (po czym poznam, że dotarłem do celu)
- Wyraźnie mówimy, co widzimy i słyszymy (mówimy o faktach o widocznych efektach), czyli **wskazujemy uczniowi, co jest dobrze, co należy poprawić**,
- Dobrze skonstruowana informacja zwrotna zawiera **wskazówkę jak poprawić pracę**
- W informacji zwrotnej **unikamy wyrazów oceniających** (wspaniale, dobrze, fatalnie)

O czym jeszcze warto pamiętać?

- Umożliwiaj uczniom powszechne stosowanie informacji zwrotnej (**samoocenę i ocenę koleżeńską**),
- Zbuduj u ucznia **schemat informacji zwrotnej**, strukturę informacji zwrotnej - to pomoże mu w rozumieniu przekazywanych informacji
- Ułatwiaj uczniom pracę z informacją zwrotną poprzez **częste jej stosowanie**

Sposoby udzielania informacji zwrotnej

- GRAFICZNA
- OPISOWA
- TABELARYCZNA
- DWIE GWIAZDY JEDNO ŻYCZENIE
- typu ADNOTACJA

Informacja zwrotna – GRAFICZNA

- Na bieżąco nauczyciele mogą stosować znaki graficzne, dzięki którym szybko przekazują informację o jakości pracy ucznia

[++] – pozytywne strony pracy ucznia (atuty),

[-] elementy do poprawy, uzupełnienia;

[Δ] wskazówki do poprawy;

[↗] wskazówki do rozwoju.

Informacja zwrotna – TABELA

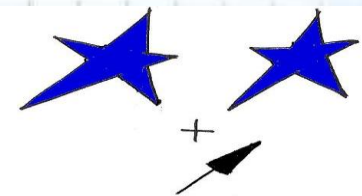
Kryteria – nacobezu	Informacja	Jak poprawić

Informacja zwrotna – DWIE GWIAZDY JEDNO ŻYCZENIE

Informacja Zwrotna

↳ Potrafisz... wyselekcjonować argumenty u źródła.
↳ Nie musisz... podać argumenty... (polecenie 2)

Życzenie... Odpowiadaj... całym... zdaniem... Cytuj...
dokładnie na co bieżąco (pkt. 3 i 4)

Funkcje oceny szkolnej ucznia

- **dydaktyczna** - informacyjna (informacja o stopniu opanowania wymagań programowych przez ucznia, informacja o skuteczności procesów dydaktycznych na zajęciach szkolnych)
- **motywująca** - aktywizująca (zachęca do zmiany postaw, odpowiedzialność)
- **społeczna** – kształtuje stosunki w klasie, określa predyspozycje ucznia do dalszego uczenia, przez to „wkłada ucznia w określoną rolę społeczną”
- **metodyczna** – uzmysławia nauczycielowi konieczność zmiany lub kontynuacji metod pracy z uczniem, strategii pracy,

Kształtowanie poglądów na motywację

TEORIE MOTYWACJI

BEHAWIORALNE
TEORIE WZMOCNIENIA

TEORIA POTRZEB

TEORIA CELÓW

TEORIE MOTYWACJI
WEWNĘTRZNEJ

TEORIA AUTODETERMINACJI

UNIESIENIE

A-Z

Centrum
Szkoleniowe

*Wysokie loty
w szkoleniach*

Behawioryzm - bodźce zewnętrzne

- **Wzmocnienie** jako główny mechanizm wywołujący dane zachowanie i utrzymujący je. **Bodziec wzmacniający** to coś, co podnosi lub utrzymuje dane zachowanie. Bodziec staje się wskazówką dla ucznia, która podpowiada, że pewne formy zachowania są właściwe dla danej sytuacji – bo uczeń dostanie nagrodę.
- **Kary** - zachowania niezgodne z pożądanym wzorcem są wygaszane za pomocą kar.

Behawioralny punkt widzenia prowadzi do wdrożenia systemu motywacji opartego na zasadzie „kija i marchewki”.

Teoria potrzeb

Zachowanie jest odpowiedzią na odczuwane potrzeby.

Hierarchia potrzeb wg A. Masłowa (1962):

1. Potrzeby fizjologiczne (snu, pokarmu).
2. Potrzeby bezpieczeństwa (brak zagrożenia lękiem, groźbą).
3. Potrzeba miłości (akceptacji ze strony rodziców, nauczycieli, uczniów).
4. Potrzeba szacunku (osiągnięć, wiary w siebie, w swoje zdolności).
5. Potrzeby samorealizacji (twórczej ekspresji, zaspokojenia ciekawości)

Hierarchiczny układ modelu wskazuje, że potrzeby muszą być zaspokojone w określonym porządku. Jak długo nie są zaspokojone potrzeby niższe, o wyższych się nie myśli i to właśnie te pierwsze stanowią motywy postępowania.

Piramida potrzeb

Potrzeba samorealizacji (zaspokojenia ciekawości, twórczej ekspresji)

Potrzeba szacunku (osiągnięć, wiary w siebie, w swoje możliwości, potrzeba sukcesu)

Potrzeba akceptacji (ze strony rodziców, nauczycieli, kolegów)

Potrzeba bezpieczeństwa

Potrzeby fizjologiczne (snu, pokarmu)

Teoria potrzeb

W szkole:

- Po przyłożeniu hierarchii Maslowa do realiów szkolnych okaże się, że od uczniów, którzy przychodzą do szkoły głodni lub zmęczeni, nie należy oczekiwać zaangażowania w pracę.
- Uczniowie, którzy czują się zagrożeni - niezmotywowani
- Odrzuceni, nieakceptowani nie są w stanie podjąć intelektualnego ryzyka związanego z wysiłkiem poznawczym na lekcji.
- Ci, którzy nie wierzą w siebie nie będą zmotywowani

Hierarchia potrzeb wg Maslowa jest bardzo przydatnym modelem motywacji. Przypomina, że aby skutecznie motywować uczniów, należy zajmować się jednocześnie ich potrzebami z niższych pięt

Teoria celów (Ford 1992)

Jesteśmy aktywni, kiedy wiemy, co robimy i dlaczego chcemy to zrobić.

- **Emocjonalne:** rozrywka, zadowolenie, miłe spędzenie czasu,
- **Poznawcze:** poznawanie wiedzy i umiejętności,
- **Subiektywnej harmonii:** integralność (doświadczenie ucznia harmonii lub zespolenia z ludźmi, naturą), doznawanie uczucia doskonałego lub nadzwyczajnego funkcjonowania ponad zwyczajny poziom).
- **Podporządkowania stosunków społecznych własnym interesom:** doświadczanie własnej indywidualności, samostanowienie, wyższość (w porównaniu z innymi) i społecznego poparcia).
- **Integracji poprzez stosunki społeczne:** przynależność, społeczne obowiązki, wypełnianie własnych moralnych i społecznych zobowiązań,
- **Zadaniowe:** mistrzostwo, sprawna i skuteczna realizacja zadań).

Teoria celów (Ford 1992)

Zaangażowanie w rozwiązywanie zadań wzrasta, jeśli uczeń zna cel dydaktyczny zajęć.

Zmienia się nastawienie ucznia, gdy zna i rozumie cel zajęć. Jeżeli brak informacji o celu dydaktycznym, może pojawić się nastawienie na rywalizację i na stopień, czyli na cele popisowe lub emocjonalne (jedne i drugie w procesie dydaktycznym nie są wskazane).

Teoria celów (Ford 1992 Hattie 2014)

Jesteśmy aktywni, kiedy wiemy, co robimy i dlaczego chcemy to zrobić.

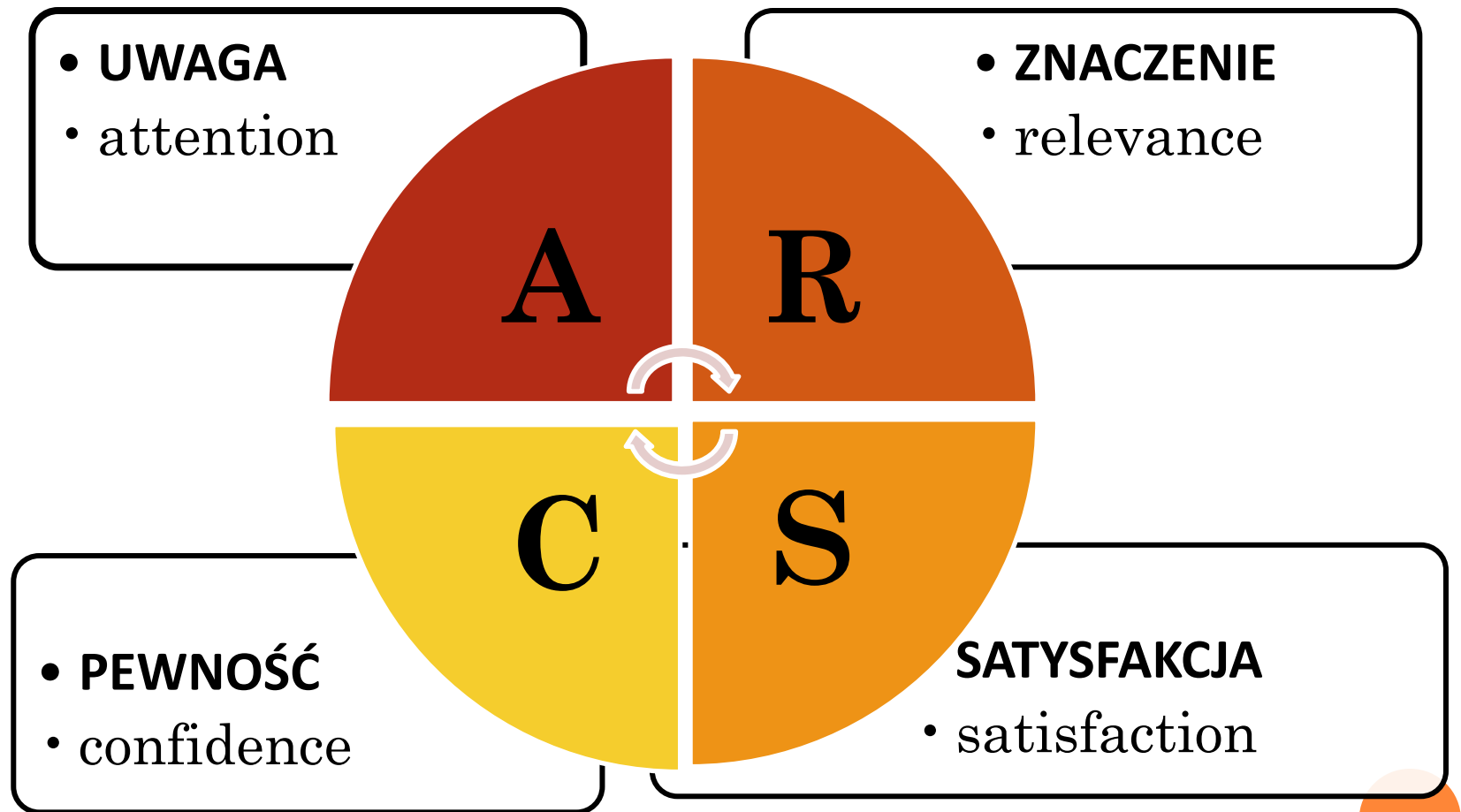
W szkole:

- Znajomość wymagań,
- Znajomość i oczekiwania celów na lekcji,
- Praca z celami
- Zaciekawienie z celami,
- Podsumowanie lekcji – powrót do celów

Teorie motywacji wewnętrznej autodeterminacji (Deci, Ryjan -1995)

- Zachowanie wynika z motywacji wewnętrznej, podejmujemy je, bo chcemy, **jest wynikiem naszego wyboru** – nie nacisku wewnętrznego! **Jedyną nagrodą jest przyjemność odczuwana w trakcie zadania.** Liczy się postawa badacza, poznawcza ciekawość, spontaniczność, zainteresowanie otoczeniem.
- Według tej teorii otoczenie sprzyja motywacji wewnętrznej, gdy spełnia trzy potrzeby:
 - kompetencji;
 - autonomii;
 - włączenia (afiliacji).

JOHN KELLER MODEL ARCS

Uwaga – to, czego się uczę, ciekawi mnie

- **Zaangażowanie** umysłu/zmysłów dzięki **zaskakiwaniu** i **nowatorstwu**
- **Rozbudzenie** ciekawości/ pobudzanie kreatywnego myślenia
poprzez zadawanie pytań lub konieczność **rozwiązania problemów**
- **Zapewnienie** uczącemu się zróżnicowanych materiałów i metod pracy,
aby odpowiedzieć na jego potrzeby i uwzględnić style uczenia się

Znaczenie to czego się uczę, jest przydatne

- **Nastawienie na realizację istotnych celów (użyteczność w życiu codziennym)** oraz wykorzystanie adekwatnych metod, aby uczący się mógł zobaczyć **korzyść z osiągnięcia celu** takimi właśnie metodami
- **Ukazanie związku pomiędzy treściami** w sposób zrozumiały i uwzględniający dotychczasowe doświadczenie i wartości istotne dla uczących się (korelacja)

Ufność, pewność, przekonanie – sędzę, że potrafię się nauczyć

- Jawność kryteriów sukcesu dzięki **ukazaniu celów i kryteriów** lub stworzeniu ich razem z uczącymi się
- Możliwość - **zapewnienie osiągnięcia sukcesu**, właściwego poziom trudności zadań, stanowiący zarazem wyzwanie dla uczących się
- Wzmacnianie **odpowiedzialność za uczenie się** –ukazanie związku pomiędzy sukcesami uczących się a ich osobistymi predyspozycjami i umiejętnościami

Zadowolenie, satysfakcja – widzę swoje postępy w uczeniu się

- **Wewnętrzne wzmocnienie** dzięki zadowoleniu uczących z osiągnięcia kolejnych celów/ widocznych postępów
- **Zewnętrzne wzmocnienie** dzięki otrzymywanej informacji zwrotnej – motywującej do dalszych wysiłków
- i podkreślającej dotychczasowe sukcesy
- **Poczucie sprawiedliwej oceny** wysiłków dzięki konsekwentnemu przestrzeganiu i odwoływaniu się do ustalonych zasad i kryteriów

Siedem sekretów nauczycieli praktyków

- I. **Dobra lekcja - sekret planowania zajęć**
- II. **Dobra lekcja - sekret nauczania – ciekawe zajęcia.**
- III. **Sekret efektywnego zarządzania klasą**
- IV. **Sekret skutecznej dyscypliny**
- V. **Relacje z uczniami i rodzicami**
- VI. **Motywowanie i inspirowanie**
- VII. **Nastawienie**

I. Sekret skutecznych nauczycieli

Sekret planowania - świetny plan

- Świetny plan - pomysł na lekcję!!!
- Wyznacz **jasny cel** – określ **tę jedną/dwie** rzeczy, którą chcesz przekazać uczniom lub umiejętność, którą chcą, aby nabyli na tej lekcji,
- Razem z uczniami wyznacz **kryteria sukcesu**
- Zaplanuj lekcje zgodnie z modelem:
przedstawienie celu
(powiązanie z życiem codziennym ucznia)
modelowanie umiejętności,
ćwiczenie pod kierunkiem nauczyciela,
(ćwiczenie w małych grupach),
samodzielne zastosowanie nowo
zdobytej wiedzy
- Pamiętaj - Koniec lekcji to **podsumowanie**

I. Sekret skutecznych nauczycieli

Sekret planowania - świetny plan

Właściwe zarządzanie czasem:

- Zaplanuj **aktywny udział uczniów** w każdej części zajęć,
- Podziel lekcje **na 5- minutowe** części i zaplanuj zadania/aktywności uczniów, **zawsze planuj o jedną cząstkę w więcej** (to na wypadek, gdyby uczniowie szybciej wykonali zadania,
- **Bądź elastyczny** – skupiaj się na tym, na co masz wpływ – nie roztrząsaj tego, na co wpływu nie masz,
- Wykorzystaj każdą minutę – **nauczaj w tempie od dzwonka do dzwonka**

II. Sekret skutecznych nauczycieli

Efektywne nauczanie

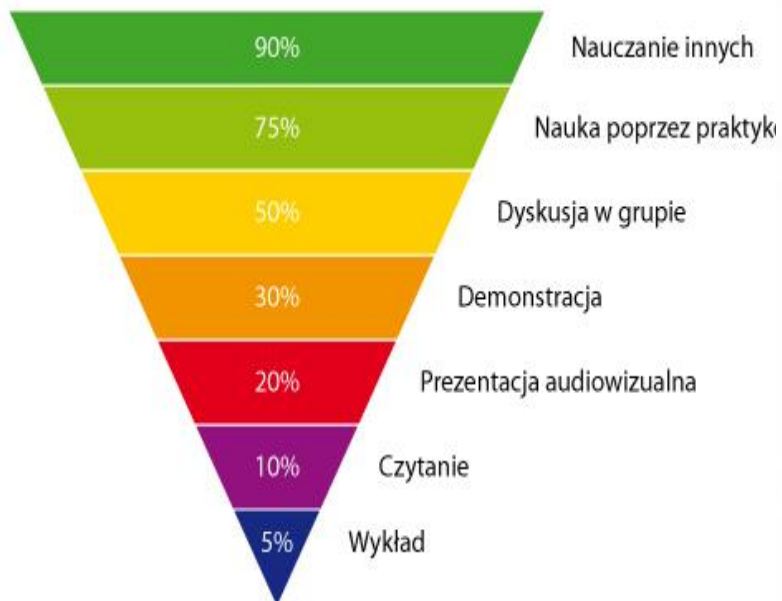
- nauczanie w odniesieniu do rzeczywistości – **użyteczność wiedzy**
- budowanie na tym, **co uczeń wie**
- wykorzystywanie **efektywnych metod i form nauczania** (praca w parach, metody problemowe, doświadczenia i eksperymenty, symulacje i gry)
- to **uczeń jest aktywny**
- **sprawdzamy to, czego uczymy**

Która najskuteczniejsza?

- ✓ Demonstracja
- ✓ Czytanie
- ✓ Nauczanie innych
- ✓ Dyskusja w grupie
- ✓ Prezentacja audiowizualna
- ✓ Wykład
- ✓ Nauka przez praktykę

Piramida nauczania

Stożek Dale'a

Trójkąt efektywności zapamiętywania		
Po dwóch tygodniach zwykle pamiętamy		Sposób zaangażowania
90% tego, co mówimy i robimy	Wykonując rzeczywiste działanie	Aktywny
	Symulując rzeczywiste działanie	
	Wykonując scenkę teatralną	
70% tego, co mówimy	Wygłaszając prelekcję	Pasywny
	Biorąc udział w dyskusji	
50% tego, co słyszymy i widzimy	Obserwując rzeczywiste działanie	
	Obserwując pokaz	
	Patrząc na eksponat i jego prezentację	
	Oglądając film	
30% tego, co widzimy	Oglądając obrazy, zdjęcia	
20% tego, co słyszymy	Słuchając mowy	
10% tego, co czytamy	Czytając	

Źródło: Trójkąt efektywności nauczania, Edgar Dale, 1969 r.

Zachęcać uczniów do aktywności.

W jednym z badań poproszono uczniów o to, by podczas zajęć w regularnych odstępach czasu **przedyskutowali w parach** materiał przekazany im przez nauczyciela.

W porównaniu z uczniami równoległej klasy, w której nie wprowadzono takich przerw na dyskusję,

Uczniowie klasy objętej tym eksperymentem uzyskali oceny o dwa stopnie wyższe niż ich koledzy.

K.Ruhl, C.Hughes, P.Schloss, Using the Pause Procedure to Enhance Lecture Recall, „Teacher Education and Special Education” 1987, nr 10 (1), s.14-18.

Zasady skutecznego uczenia się

Organizacja procesu uczenia się powinna być oparta na informacji, że uczniowie

- **zapamiętują tylko 10% z tego, co czytają,**
- **20% z tego co słyszą,**
- **30% z tego, co widzą,**
- **50% z tego, co słyszą i widzą,**
- **80% z tego, co mówią,**
- **a aż 90% z tego, co robią i omawiają, to co zrobili**

III. Sekret skutecznych nauczycieli

Sekret zarządzania klasą

- Moja klasa – **nasza przestrzeń**,
- **Zasady i procedury**,
- **Konsekwentne** przestrzeganie zasad i uczenie oraz powtarzanie procedur,
- **Dyscyplinuj zapobiegawczo** – przewiduj, co może się zdarzyć.
- Poznaj **każdego ucznia** (**diagnoza** i relacje)

IV. Sekret skutecznych nauczycieli

Sekret skutecznej dyscypliny

Nie reaguj – zapobiegaj/przewiduj! (dyscyplinowanie zapobiegawcze)

Jeśli nie dopuścisz do wybuchu pożaru nigdy nie będziesz musiał użyć gaśnicy,

- **Pani Zapobiegająca** - podchodzi do Franka i jeszcze raz tłumaczy polecenie, pomaga zacząć pracę,
- **Pani Reagująca** – zwraca głośno uwagę Frankowi, że nic nie robi, nalega, żeby rozpoczął – nie rozpoczyna, kolejna uwaga....

V. Sekret skutecznych nauczycieli

Relacje z uczniami i rodzicami

- Każdy uczeń w klasie - to Twój „ulubieniec”
- **Publiczne pochwały** i podziękowania dla całej grupy uwagi **nagany** – rozgrzeszają tych, którzy nie wykonali, dotyczą tych, którzy są ok.
- **Indywidualne relacje** ze wszystkimi,
- **Pierwsze kontakty z rodzicami** – tylko pozytywy i tak 4 razy
- Zmaksymalizować działanie pochwały (**szczegółowa, bezwarunkowa, godna zaufania, ciągły proces, entuzjastyczna, sama pochwała – bez ale...**)
- **Włącz uczniów do planowania zajęć** – włącz uczniów do prowadzenia zajęć
- Różne sposoby **motywowania**

VI. Sekret skutecznych nauczycieli

Motywowanie i inspirowanie

Jak motywować niezmotywowanych?

- kilka rad

Rozpoznaj, że uczeń jest niezmotywowany,
Natychmiast **wyrażaj wiarę w ucznia i jego możliwości** – dzięki
którym osiągnie cel,

Nauczaj ucznia odpowiednio do poziomu jego możliwości,
dostosuj zadania do jego możliwości - pokaz klasie, że potrafi
rozwiązać zadanie,

Jak tylko osiągnie sukcesy – **chwal go i delikatnie podnieś** poziom
trudności.

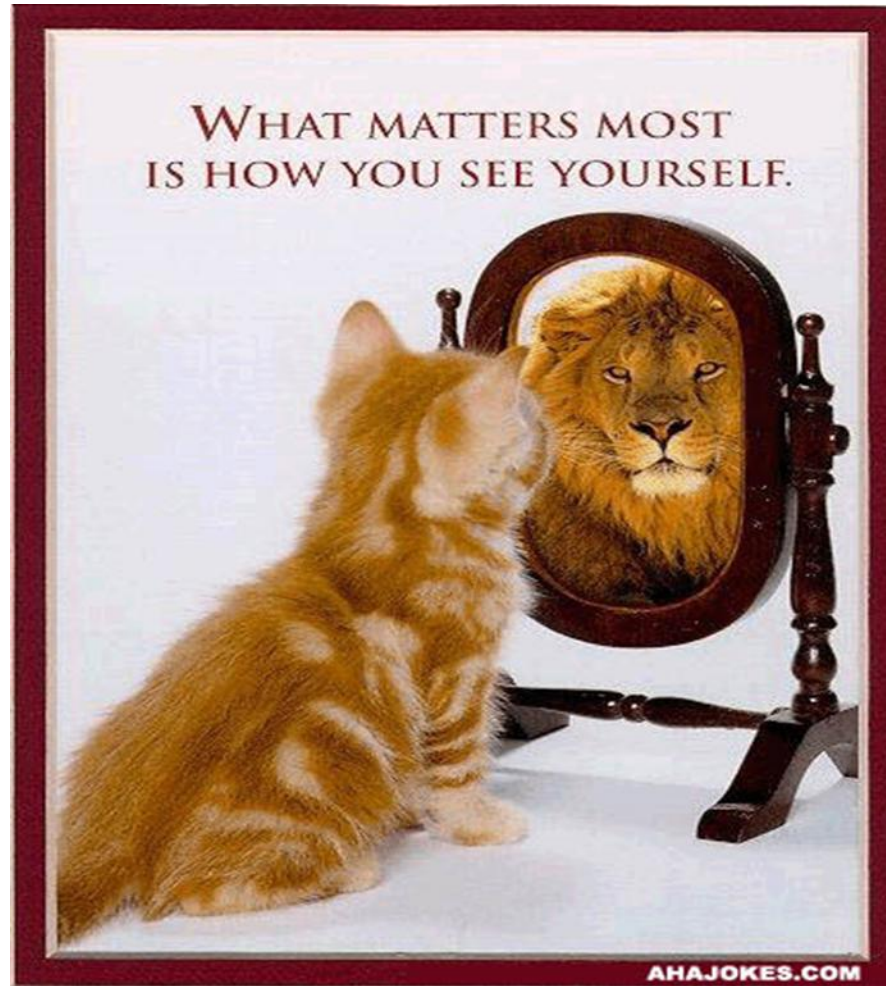
**Jeżeli większa grupa w klasie jest niezmotywowana – zmieniam
metody i formy pracy z grupą”**

VII. Sekret skutecznych nauczycieli

Nastawienie

TAK NAPRAWDĘ WSZYSTKO ZALEŻY OD NASTAWIENIA😊

Najważniejszym jest jak widzimy siebie

VI. Sekret skutecznych nauczycieli

Motywowanie i inspirowanie

Jak motywować niezmotywowanych?

- kilka rad

Rozpoznaj, że uczeń jest niezmotywowany,
Natychmiast **wyrażaj wiarę w ucznia i jego możliwości** – dzięki
którym osiągnie cel,

Nauczaj ucznia odpowiednio do poziomu jego możliwości,
dostosuj zadania do jego możliwości - pokaz klasie, że potrafi
rozwiązać zadanie,

Jak tylko osiągnie sukcesy – **chwal go i delikatnie podnieś** poziom
trudności.

**Jeżeli większa grupa w klasie jest niezmotywowana – zmieniam
metody i formy pracy z grupą”**